

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ถูกมองว่าจะสามารถช่วยฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจได้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนอกจากจะมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังมีประโยชน์ทางด้านสังคม และเป็นการสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ตลอดจนสร้างรายได้ให้แก่คนในประเทศตามไปด้วย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2552 : ออนไลน์)

อย่างไรก็ตาม การเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มักจะประสบปัญหาที่สวนทางกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเกิดแนวคิดการท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เรียกกันว่า Ecotourism ซึ่งเชื่อกันว่าจะเป็นการสร้างให้เกิดความยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2538)

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางตอนล่างที่มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่สวยงามไม่แพ้จังหวัดท่องเที่ยวอื่นๆที่อยู่ในละแวกเดียวกัน เช่น กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยจังหวัดราชบุรีในปี 2550 และปี 2551 มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจำนวน 1,175,591 คน และจำนวน 1,288,849 คน ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ (ปี 2550 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 1,061,680 คน ชาวต่างประเทศมีจำนวน 113,911 คน และปี 2551 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 1,107,236 คน ชาวต่างประเทศมีจำนวน 181,613 คน) (สถิตินักท่องเที่ยว, 2552 : ออนไลน์)

จุดเด่นที่ทำให้จังหวัดราชบุรีเป็นที่สนใจแตกต่างจากจังหวัดท่องเที่ยวอื่นๆ คือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่อำเภอสวนผึ้ง ซึ่งเดิมเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอจอมบึง เรียกว่า “ตำบลสวนผึ้ง” และต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น “อำเภอสวนผึ้ง” เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2526 ที่มาของคำว่า “สวนผึ้ง” เนื่องจากพื้นที่โดยทั่วไปของอำเภอมีสภาพแวดล้อมประกอบด้วยธรรมชาติ ป่าไม้ เทือกเขา และมีต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านเรียกว่า “ต้นผึ้ง” ซึ่งเป็นต้นไม้ที่มีสีขาวนวลไม่มีเปลือก กะเทาะ หรือลอกให้เห็น และที่สำคัญคือ จะมีผึ้งจำนวนมากนับแสนนับล้านตัวมาอาศัยทำรังบนต้นผึ้งเท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันสามารถหาดูได้ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในอำเภอสวนผึ้ง (นิศยาจิตต์ประสงค์, 2551)

ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ระยะทางที่ไม่ไกลนักจากกรุงเทพมหานคร และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ซึ่งอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้อำเภอสวนผึ้ง ได้รับความนิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างรวดเร็ว (อภิรักษ์ บัวหัทธิน : 2550) โดยสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมีอยู่หลายแห่ง เช่น ธารน้ำร้อนบ่อคลึง, น้ำตกเก้าโจน หรือน้ำตกเก้าชั้น, น้ำตกตะนาวศรี, น้ำตกผาชลแดน, สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ภาคกลาง, ไปงยุบ เป็นต้น (นิตยา จิตต์ประสงค์, 2551)

ปัจจุบันอำเภอสวนผึ้งมีรีสอร์ท และที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอยู่มากกว่า 50 แห่ง อาทิ โรยัล กู๊ดวิว รีสอร์ทแอนด์ฟาร์ม, กาสะลอง โฮมสเตย์, กระท่อมปุ่น รีสอร์ท, เขาระโจอม โฮมสเตย์รีสอร์ท, โครงการครัวตะนาวศรี, เดอะแคมป์ บูติก รีสอร์ท, เดอะ ชันเนอร์ รีสอร์ท เป็นต้น (รวมที่พักสวนผึ้งมากที่สุด, 2552 : ออนไลน์)

ท่ามกลางการแข่งขันที่สูง กิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ตามที่คาดหวังหรือเหนือความคาดหวัง ย่อมเป็นกิจกรรมที่ได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ด้วยเหตุนี้ข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จึงมีความสำคัญสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ให้สามารถพัฒนาสินค้าและบริการได้อย่างตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้ง ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวของอำเภอสวนผึ้ง ในการสร้างความพึงพอใจและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้ไปใช้พัฒนา และส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นิยามศัพท์

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเส้นทางการท่องเที่ยว โดยผ่านกระบวนการตัดสินใจที่มีปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล หรือปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ โดยพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวนั้นสามารถวิเคราะห์ได้จากคำถาม 7 ข้อคือ ใครอยู่ในตลาดกลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยวซื้อหรือใช้บริการอะไร ทำไมนักท่องเที่ยวถึงซื้อหรือใช้บริการนั้น ใครที่มีส่วนร่วมต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ นักท่องเที่ยวซื้อหรือใช้บริการเมื่อใด นักท่องเที่ยวซื้อหรือใช้บริการที่ไหน และนักท่องเที่ยวซื้อหรือใช้บริการอย่างไร

นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง ชาวไทยผู้เดินทางไปเยือนอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ การศึกษา และไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนา หรือศึกษาอยู่ที่จังหวัดนั้น ทั้งนี้ต้องพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน

อำเภอสวนผึ้ง หมายถึง อำเภอหนึ่งจากทั้งหมด 10 อำเภอของจังหวัดราชบุรี มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ทิศใต้ ติดต่อกับกิ่งอำเภอบ้านคา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลบางคาญ อำเภอเมตตา จังหวัดทวาย ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพเมียนมาร์